

Landes, der er længst fremme paa det Omraade. Nu er Forholdet det, som den højtærede Minister antydede, at vi er ved at komme bagefter. Det har vi været i en Aarrække, det har vi været paa Folkeskolens Omraade og endnu mere, hvor det gjaldt Undervisningen for den konfirmerede Ungdom. Jeg mener tværtimod, at Tiden netop er inde til en omfattende Reformering af hele vort Lands Skolevæsen. Jeg skal her nævne et enkelt Forhold, som jeg antager, at det ogsaa maa lykkes Kommissionen at faa forbedret. Det er antydet, at vor nuværende Folkeskole i hvert Fald delvis hviler paa Skoleloven af 1814, men jeg kan hertil føje, at Grundlaget for Folkeskolen i det hele taget er en saadan Række af Love, Anordninger, ministerielle Resolutioner og Cirkulærer, at det er ved at være et halvt Livs Studium at sætte sig ind deri. Jeg haaber, at det maa lykkes denne Kommission at samle alle de mange spredte Resolutioner, Love og Anordninger i et stort Hele, der bliver simple, lettere tilgængeligt og lettere forstaaeligt end det, vi har nu. Jeg betragter det om ikke som den største saa i hvert Fald som en meget stor Opgave for denne Kommission.

Der er fra flere Sider udtalt Frygt for, at Folkeskolen blot skal blive en Underbygning for den højere Skole. Jeg maa tilstaa, at jeg forstaar ikke denne Frygt, og jeg deler den heller ikke. Jeg er ganske enig i, hvad der er sagt fra saa mange Sider, ja, vel egentlig fra alle Sider, at Folkeskolen netop ikke skal være blot en saadan Kælderetage for det højere Skolevæsen, jeg er enig med dem, der har udtalt, at Folkeskolen skal have sit Maal i sig selv, men jeg maa dertil føje, at Folkeskolen ogsaa skal indrettes saaledes, baade hvad Lærerkrafter og Skolemateriel angaar, at den er i Stand til at naa dette Maal. Jeg ønsker, at alle Folks Børn indtil 14 Aars Alderen i hvert Fald skal samles i denne Skole uden Hensyn til, om de er rige eller fattige. Det er nemlig saaledes i Øjeblikket, at det er uhyre vanskeligt at samle alle Folks Børn i en fælles Skole. Her spiller Pengespørgsmaalet en stor Rolle. Men det forekommer mig at være uhyre uheldigt at have en Skoleordning, der sætter Skellet alle-

rede mellem Børnene. I Skolen skal der ikke være Tale om rig eller fattig, der skal ikke være Tale om dem, der har Raad til at betale, og om dem, der skal henvises til den frie Kommuneskole, der skal kun være Tale om Børn. Og Undervisningen skal være lige og lige tilgængelig for dem alle, den skal være gratis for alle uden Hensyn til, om det er rige eller fattige. Det gælder Lærerkrafterne, og det gælder Skolemateriellet. Det er jo saaledes, at Skolemateriellet kun delvis er gratis. Forældrene skal betale en Del i alt Fald, nemlig det, der skal bruges i Hjemmene, medmindre de er saa fattige, at de vanskelig har Raad dertil. Der er en anden uheldig Bestemmelse her i vor Skolelov, forekommer det mig, derved, at der i denne Lovs § 10 skelnes mellem rige og fattige. Bøgerne og alt, hvad Børnene skal have, bør være gratis for dem alle. Lige saa vel som Staten stiller Lærerkrafter og Skolebygninger til Raadighed, maa den ogsaa stille det nødvendige Skolemateriel til Raadighed.

Det er sagt saa ofte, at vi nu staar ved Indgangen til en ny Tid, som vi, selv om det ser lidt broget ud i Øjeblikket, haaber maa blive bedre end den Tid, vi har bag os. Jeg haaber, at denne nye Tid og de Betragtninger, som i Forbindelse hermed kan gøres, maa præge Arbejdet for en Lovgivning for vort Lands Skolevæsen, saa at vi for Folkeskolens Vedkommende faar en Ordning, der er i Overensstemmelse med de Ønsker, jeg her ganske kort har antydet. Som jeg bemærkede før, slutter jeg mig ganske til de Betragtninger og de Ønsker, der er gjorte gældende om, at Folkeskolen skal have sit Maal i sig selv, men dermed er jo ikke sagt, at nogle af Børnene, selv om de alle har fulgtes ad til 14 Aars Alderen, ikke har faaet en saadan Uddannelse, at de, naar de kommer til 14 Aars Alderen, kan gaa videre og gaa over i de forskellige Skoler, som deres Evner eller Tilbøjeligheder gaar i Retning af. Der er jo intet til Hinder for, at Undervisningen i Folkeskolen kan være en saadan, at man fra den kan gaa over til den højere Skole og videre til Universitetet. For de fleste Menneskers Vedkommende vil Forholdet naturligvis være det, at de gaar over til